

DOMÈNEC UMBERT

JOAN MOLAS, MANAGER DE LA CANÇÓ

«L'ACIC recorda que són professionals»

La polèmica entre els representants de l'ACIC i la Corporació Catalana (CCRTV) marca una de les moltes fites històriques del moviment de la cançó. Joan Molas porta vint-i-tres anys fent de manager de cantants com Llach, Marina Rossell, o Maria del Mar Bonet. Va voler, des dels inicis, professionalitzar la cançó. La pregunta, però, ja és sobre la taula: ¿i ara que la tenim professionalitzada què fem?

Andreu Sotorra

Amb vint-i-tres anys d'experiència com a manager i movent la majoria de fils de la història de la cançó en català, ¿com es veu la polèmica entre la Corporació Catalana i l'Associació de Cantants i Intèrprets?

—Mira, els dels inicis del moviment de la cançó eren moments molt més adversos que ara. Ningú cantava en català. I, a més, era un camí per expressar-se quan no hi havia altres mitjans més populars. Resumint-ho, hi va haver una gent que va aprendre a fer una carrera magnífica, a fer un ofici, i això exigia una professionalitza-

ció. Era el moment d'apuntar-s'hi tothom, de menjar-se el món. Ara passa una cosa diferent. Una vegada professionalitzats, consolidats totalment, és necessària la difusió que el nostre mateix marc legal estableix. En certa manera, els que no són coneguts i exigeixen aquestes reivindicacions estan dient allò que diem nosaltres amb els primers cantautors: que volen també ser professionals.

—¿La caiguda de les editores discogràfiques ha estat també un altre factor en aquest sentit?

—En part, sí. De les discogràfiques autòctones antigues, no en queda cap, sinó amb seu a Madrid. I alguna de nova ha sorgit ara de recent creació,

però encara amb dimensions reduïdes.

—¿I les multinacionals?

—Tenen una direcció molt concreta. Estan al servei del producte que dirigeix la casa mare. Si fa vint anys, per exemple, l'estat espanyol podia donar oportunitats a dos-cents artistes, actualment se'n donen a deu o dotze, i d'aquests deu o dotze poques vegades n'hi entra un de català, perquè la seva llei de mercat els obliga a vendre allò que creuen segur i que respon a la seva línia.

—¿Aleshores, els cantautors catalans quina sortida tenen en aquests moments?

—Cap. I quan ho fan, s'han de donar l'oportunitat ells mateixos. Ells en-

registren el disc, amb les disposicions econòmiques que poden, distribuïnt com poden i amb les consegüents faltes de mitjans.

—Però queden els circuits i els recitals...

—Sí, però han desaparegut els amadors culturals que els organitzaven i els Ajuntaments en fan de substituïts, però actuen sovint com si fossin les discogràfiques multinacionals que dèiem, van al cop segur. I el cantant o l'interpret en català s'acostuma a quedar en darrer terme.

—¿Per desconeixença o per què s'erigeixen en jutges de qualitat?

—Perquè hi ha el malentès moviment de modernitat que ha fet esclatar el que tenim de provincians. És a dir, que s'ha anat creant un moviment d'opinió que fa creure que les coses pròpies no són bones. I així tenim una sèrie de gent que només troba interessant allò que ve de fora. Ben diferent del que passa a Madrid on no rebutgen la internacionalitat, però troben magnífic el treball propi.

—Arribem a l'eix de la crisi actual...

—Sí. Configurat per tot això. ¿I en què consisteix? Doncs, que hi ha uns quants artistes que funcionen bé, amb molta qualitat, que tenen un públic fet i de temps, promoguts gairebé amb normalitat, però patint-ne també les conseqüències, de manera que el moviment de l'ACIC queda totalment justificat perquè actuen en un sentit de globalitat i de solidaritat.

—Per exemple, ¿quina és la mancança que encara noten els diguem-ne veterans?

—Doncs, que hi va haver —per posar un cas— el recital de Lluís Llach al Palau presentant un disc que, tot i comptar amb la col·laboració de Catalunya Ràdio per intercanvi publicitari, a TV3 no es va poder trobar un programa on se'n pogués parlar. Els informatius van dir-ho i prou. Compararem per exemple els espais musicals que té TVE i la possibilitat de parlar de música. ¿Per què no en té cap TV3? La música no ha interessat els directius.

—Amb tot, hi ha hagut parers per donar i per vendre. Pi de la Serra deia que no coneixia els de l'ACIC...

—Home, mira, hi ha una gent que ja funciona bé. El Quico potser creu que no cal reivindicar res perquè ja havia fet ell sol una sèrie de programes a TV3. La gent amb qui jo treballo també funciona més o menys bé, o molt bé i podrien haver dit el mateix. Però si volem arribar a algun lloc, no podem oblidar l'esperit de solidaritat, que a la llarga beneficia a tothom.

DOMÈNEC UMBERT

«La música no ha interessat als directius de TV3.

Lluís Llach fa més de cinquanta concerts a l'any. Vist així, potser no caldria que s'hi hagués posat, per exemple.

—¿I l'opinió volàtil que diu que no hi ha qualitat?

—Només cal adonar-se del que fan els cantants més representatius. De com actuen fora d'aquí. La Maria del Mar Bonet està treballant amb uns grups dels Països Baixos. Al Llach, el demanen a la Fàbrica d'Hamburg, que és el temple del rock i de la música de més volada. I aniríem fent la llista per demostrar que sí que hi ha qualitat, d'ells, els consolidats, i d'altres més nous que estan pujant.

—Però queden els professionals radiofònics o televisius...

—Desgraciadament hem passat per aquest procés de modes, de falsa modernitat que ha creat aquest abandó de la música autòctona. A EL TEMPS mateix, un article d'en Barnils va aixecar molta polèmica en aquest sentit. I jo també crec, com els professionals, que hem d'escoltar música de tot el món, no només anglosaxona. Si cal, noruega. Però també la catalana, i no parlar de pedres.

—Últimament sembla que només hi hagi cantants nous al Principat.

—Aquesta és una frontera que s'ha començat a crear. Desconeixem molts

noms que avui fan cançó en català a València o a les Illes, i n'hi ha. I això també és un factor de la mateixa ignorància que s'ha fomentat. El plantejament ha de continuar pensant en tot l'àmbit dels Països Catalans.

—¿Una mena de Centre Nacional de la Cançó?

—Sí. I amb molts pocs diners, però amb gent entusiasta, és clar, no només burocratitzada. Comparativament, amb menys pressupostos, els cantants i els interpretes poden aconseguir una projecció molt més extensa que altres sectors culturals que necessiten una inversió més important. Fer teatre, per exemple, és més car. I nosaltres, amb molts pocs diners, podríem fer molta feina. Ara, no hauríem de lluitar contra els que haurien de ser els nostres aliats naturals.

—De moment hi ha el comunicat de la CCRTV amb deu punts que es refereixen a Catalunya Ràdio i la RAC i uns altres deu que fan referència a TV3 i al nou canal 33...

—Sembla un pas endavant... És clar que jo voldria respectar la veu de l'ACIC, que ho porta molt bé, que ja ha donat les seves opinions i que ho ha fet manifest amb les accions de boicot. Però és un evident pas endavant, si es tracta d'una base per negociar. Passa que hi ha uns punts que semblen insuficients. S'hi parla en algun cas d'una obligació de cedir una actuació gratuïta i potser jo no ho veig tant, però en fi, són vint punts importants.

—¿El canal 33 pot acabar tapant la boca de qualsevol reivindicació cultural i social?

—Bé, si existim com a país, no hi ha dubte que hem de tenir una cultura diferenciada. Ni que sigui només una mica diferent de la del veí. Ara les visions diferents del món i de les altres cultures també ens enriqueixen, a part de la nostra aportació. Si del que es tracta és de muntar ghettos per als que reivindiquen el seu estatus professional i tapar-los la boca, per descomptat no faran cap servei al país. No es tracta d'imposar ni de fer escoltar només discos catalans, sinó de sentir-los amb normalitat entre els altres. I procurar no copiar. Crear amb les nostres pròpies possibilitats culturals i històriques.

—Després de Llach, Bonet, Rossell, Tàpies, i abans Raimon, Pi de la Serra, Dharma, Barbat, Muntaner i un llarg etcètera ¿vostè fa de mànager de la cançó per vocació?

—Prefereixo que em tinguin per promotor cultural...

—¿Vin-i-tants anys més?

—Ha estat un privilegi. □